

**AKTUALIZACJA PROGRAMU PROWADZENIA
AKADEMICKIEGO OŚRODKA INICJATYW ARTYSTYCZNYCH
AUTORSTWA ANNY CISZOWSKIEJ
- KANDYDATKI NA STANOWISKO DYREKTORA INSTYTUCJI KULTURY**

1. WPROWADZENIE

Niniejszy program prowadzenia miejskiej instytucji kultury w Łodzi, tj. Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych na lata 2019 – 2022 został stworzony na potrzeby konkursu na dyrektora i jest oryginalną oraz całkowicie autorską strategią rozwoju placówki, spójną z podstawowymi, strategicznymi i adekwatnymi dokumentami miasta, kraju oraz Europy, czyli:

- Polityką Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi,
- Polityką Społeczną 2020+ dla Miasta Łodzi - Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Polityką Rozwoju Edukacji Miasta Łodzi 2020+,
- Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020,
- Krajowym Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 2014 – 2020,
- Strategią UE na rzecz młodzieży na lata 2019-2027,
- Programem „Młodzi w Łodzi”.

Bazę programu stanowią koncepcje prowadzenia instytucji stworzone na podstawie **22-letnich zawodowych doświadczeń**, które zdobyłam podczas:

- **ponad trzyletniego zarządzania** działem Organizacji Wydarzeń Okołoteatralnych i Edukacji (2013 - 2015) oraz Programowym (2015 - 2017) w miejskim Teatrze Nowym im. K. Dejmka w Łodzi na stanowisku kierownika,
- **zarządzania na stanowisku zastępcy dyrektora** Poleskiego Ośrodka Sztuki w Łodzi (2017)
- **kierowania filią Poleskiego Ośrodka Sztuki - Teatr Szwalnia** (od 2017)
- **dziesięcioletniego kreowania i zarządzania** dużym miejskim projektem o zasięgu ogólnopolskim tj. Dotknij Teatru - obchody Międzynarodowego Dnia Teatru (2009 – 2019 r.).
- przewodniczenia zespołowi ekspertów, tworzących założenia do miejskiego Programu Wsparcia i Edukacji Kulturalnej w Łodzi i prowadzenia prac ewaluacyjnych działalność edukacyjną miejskich instytucji kultury,
- **18 letniej pracy pedagogicznej** w zakresie propedeutyki teatru na stanowisku nauczyciela mianowanego w VI L.O im. J. Lelewela w Łodzi,
- tworzenia autorskiego programu nauczania dla klasy teatralnej o poszerzonej edukacji teatralnej i filmowej w VI L.O im. J. Lelewela w Łodzi,
- **wieloletniej pracy artystycznej w zakresie reżyserii**, uznanej nagrodami krajowymi i miejskimi,
- jurorowania festiwalom teatralnym: miejskim, wojewódzkim i ogólnopolskim,
- kreowania i wdrażania programu merytorycznego w Aktorskim Studiu STA w Poznaniu,
- kreowania i wdrażania zmian do programu edukacji teatralnej w Teatrze Ochota w Warszawie,
- wieloletniej praktyki specjalistki do spraw edukacji teatralnej, **uhonorowanej nagrodami Ministra Edukacji oraz dwukrotnie Prezydenta Miasta Łodzi i raz Srebrną Łódką**,
- praktyki zawodowej pod dyrekcją wybitnych artystów: Zbigniewa Brzozy, Zdzisława Jaskuły, Krzysztofa Mędrzaka,
- długoletniej pracy w środowisku kultury, a przede wszystkim środowisku teatralnym miejskim i krajowym,
- bliskiej współpracy z artystami sceny oraz dyrektorami łódzkich instytucji i stowarzyszeniami,
- znajomości środowiska i zjawisk kultury ugruntowanej szerokimi kontaktami,
- zaawansowanej wiedzy z zakresu historii teatru i dramatu polskiego oraz światowego.

Wsparcie programu stanowią deklaracje współpracy i koncepcje programowe dr hab. Marcina Brzozowskiego oraz Michała Ratajskiego twórcy Teatru Tańca Kijo. Ich obecność w programie podyktowana jest znaczeniem wymienionych

artystów dla proponowanej tu koncepcji rozwoju placówki i planowanej przeze mnie ścisłej współpracy merytorycznej na rzecz budowania repertuaru sceny dramatycznej i tanecznej.

Wsparcie programu stanowią rekomendacje kandydatki na stanowisko dyrektora zebrane w łódzkim i krajowym środowisku kultury.

Program zostanie zrealizowany zgodnie z możliwościami finansowymi i organizacyjnymi placówki.

2. PLAN UKIERUNKOWANIA FUNKCJONOWANIA INSTYTUCJI KULTURY W STRONĘ IDEI CENTRÓW AKTYWNOŚCI LOKALNEJ, KONCENTRUJĄCYCH SIĘ NA DZIAŁANIACH Z ZAKRESU ANIMACJI SPOŁECZNO - KULTURALNEJ WOBEC ŚRODOWISKA, WYKRACZAJĄCYCH SWOIM ZAKRESEM ODDZIAŁYWANIA POZA SIEDZIBĘ INSTYTUCJI KULTURY I JEJ BEZPOŚREDNIE OTOCZENIE.

SZTUKA - EDUKACJA – REWITALIZACJA

CREODO: Teatr jest spotkaniem, które ma moc odmieniania rzeczywistości i człowieka.

I. Faza realizacji: rok 2019

NOWA IDENTYFIKACJA

CELE STRATEGICZNE:

1. REALIZACJA PROGRAMU NAPRAWCZEGO INSTYTUCJI
2. REINTERPRETACJA IDENTYFIKACJI PLACÓWKI I STWORZENIE CZYTELNEGO WIZERUNKU INSTYTUCJI SPROFILOWANEJ NA TEATRALNYCH ZADANIACH ARTYSTYCZNYCH/EDUKACYJNYCH I REWITALIZACYJNYCH
3. POZYSKANIE NOWYCH ODBIORCÓW ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WIDZÓW W PRZEDZIALE WIEKOWYM 13 - 16, 17 - 25, 25 - 30 I ODBIORCÓW SZTUKI FAMILIJNEJ
4. INTEGRACJA SENIORÓW Z INNYMI GRUPAMI ŚRODOWISKOWYMI W CELU ZAPOBIEGANIA "GETTYZACJI" KULTURY OSÓB STARSZYCH
5. **WYKREOWANIE SZEROKIEGO, ORYGINALNEGO O WYSOKIEJ JAKOŚCI REPERTUARU** SCENY W OPARCIU O WIELOTWORZYWOWY TEATR DRAMATYCZNY I TEATR TAŃCA Z UWZGLĘDNIENIEM WSPÓŁCZESNYCH TENDENCJI TEATRU FIZYCZNEGO I EKSPERYMENTÓW ARTYSTYCZNYCH
6. **STWORZENIE WOLNEJ PRZESTRZENI ARTYSTYCZNEJ** DLA DZIAŁALNOŚCI LOKALNYCH ARTYSTÓW I INICJATYW ARTYSTYCZNYCH
7. PRZYGOTOWANIE ZAPROJEKTOWANYCH DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH I REWITALIZACYJNYCH

Program naprawczy koncentruje się przede wszystkim na zadaniu przywrócenia instytucji młodego odbiorcy oraz zawiązaniu wartościowych inicjatyw akademickich. W sposób nadrzędny dąży do nadania instytucji znaczenia, jakie wynika z jego historii oraz dziedzictwa czyli dorobku kulturowego Teatru 77.

Pozyskanie nowego odbiorcy musi odbywać się poprzez:

- zmianę identyfikacyjną placówki,
- zbudowanie i wdrożenie nowego repertuaru z uwzględnieniem różnorodności młodej widowni (widz indywidualny, zorganizowany, rodzinny)
- zawiązanie i twórcze rozwinięcie partnerstw z uczelniami, szkołami, domami dziecka, świetlicami, domami pomocy społecznej,
- pozyskiwanie widza poprzez rewitalizacyjne działania plenerowe,
- wykreowanie nowego rodzaju promocji.

Pozyskanie nowego odbiorcy, przede wszystkim młodego, gwarantuję moją dwudziestoletnią praktyką w pracy pedagogicznej, dotyczącej propedeutyki kultury z nastolatkami oraz młodzieżą, w tym akademicką. Wielkie doświadczenie koncentrowania wokół siebie środowiska młodych mają Marcin Brzozowski i Michał Ratajski, których zaprosiłam do współpracy przy budowaniu repertuaru i oferty warsztatowej.

Świat kultury nastolatków i starszej młodzieży jest bardzo bogaty, ale hermetyczny. Cechuje go specyficzny język, kody, rytuały, kultowe miejsca, religia muzyki. Dominuje w nim marketing szepcany, który promuje określone teksty literackie czy kulturowe. Wejście do tego świata wymaga delikatności i obdarzenia szacunkiem odbiorcy, a przede wszystkim należy mieć całkowitą i szczerą akceptację młodej kultury, jaka by nie była i jak bardzo różniłaby się od kultury ufundowanej na dziełach klasycznych i elitarnych. Podstawowe potrzeby młodych uczestników kultury, definiuję jako **apetyt na wysokie emocje i bodźce**. Doświadczenie wolności. Te potrzeby mam nadzieję zaspokajać artystycznymi propozycjami repertuarowymi i **ofertą edukacyjną, skoncentrowaną przede wszystkim na zjawiskach sztuki współczesnej, w tym pop kultury**.

Zbudowanie oferty instytucji kultury dla młodych widzów nie może ograniczyć się tylko do zaproponowania młodzieżowego repertuaru, czy zaproszeniu kilku znanych artystów. Zaczyna się od miejsca. Musi być intrygujące, identyfikujące się z nowoczesnością, bezpretensjonalnością. Otwarte, trochę zaskakujące. Następną jest atmosfera i energia miejsca, budująca poczucie bezpieczeństwa. Dlatego planuję odważną zmianę wizerunku miejsca, jego kolorów i zniesienia obecnego stylu na rzecz wprowadzenia nowoczesnego, a przede wszystkim kreatywnego designu.

W trzeciej kolejności ważne jest, aby młodemu widzowi zaproponować atrakcyjny repertuar. Młody widz jest niezwykle wymagający, szybko się nudzi, jest krytyczny, bo opiera się tylko i wyłącznie na tym co czuje, a nie tym co wie. Szybko wyczuwa fałsz artystyczny, kontestuje wtedy bierną postawą po prostu fizycznego bycia a nie uczestniczenia. To typowy nawyk wyuczony w szkole. Wartość artystyczną i merytoryczną rozpoznaje szybko, nawet gdy nie rozumie. Nie lubi produktów młodzieżowo podobnych i infantylizujących. Niechętnie wydaje pieniądze na kulturę, bo ich po prostu nie ma. **Stąd większość wydarzeń dla młodych musi być bezpłatna.**

Budowanie szerokiego partnerstwa z uczelniami, szkołami, domami dziecka, ośrodkami pomocy społecznej jest operacyjnym narzędziem do pozyskiwania nowych odbiorców i zakłada:

- udostępnienie przestrzeni na rzecz inicjatyw artystycznych,
- inicjowanie przez AOIA działań kreatywnych dla studentów. Otwarte zaproszenie do współpracy i oferta udostępniania sceny to zdecydowanie za mało. Wykładowcy oraz studenci oczekują konkretnych propozycji, zamówień, zaproszeń twórczych. Potrzebują inspiracji. Dla nich powstanie inicjatywa **PROGRAM DEBIUTÓW** - zadanie realizowane od 2021 roku. Program obejmujący wsparcie produkcyjne oraz opiekę artystyczną nad młodymi, wyjątkowo interesującymi, twórcami. Adresatami są studenci oraz absolwenci kierunków artystycznych (z priorytetowym uwzględnieniem uczelni łódzkich). Przygotowane w ramach programu wydarzenia premirowe mają zapewnioną ciągłość prezentacji (uzupełnią działalność repertuarową AOIA, a poprzez prowadzoną linię promocyjną będą mieć szansę na obecność na festiwalach poświęconych sztuce poszukującej o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym). Program debiutów ma mieć charakter konkursowy,
- artystyczną współpracę Michała Ratajskiego z Wydziałem Musicalu i Choreografii Akademii Muzycznej w Łodzi, Marcina Brzozowskiego z łódzką Szkołą Filmową i Akademią Sztuk Pięknych w Łodzi,
- wymianę artystyczną ze Studium Aktorskim STA z Poznania i ewentualną z Teatrem Barakah z Krakowa.

Partnerstwo ze szkołami zakłada:

- realizację programu Scena 13+, która będzie obejmowała oryginalny program lektur szkolnych i tekstów adresowanych do nastoletniego widza. Kuratelę artystyczną obejmie Marcin Brzozowski, a kontrolę edukacyjną Rada Programowa kształtująca jakość Dotknij Teatru.

Partnerstwo z domami dziecka zakłada:

- wspólną realizację działań długofalowych, w ramach projektowanej rewitalizacji.

Oprócz indywidualnego młodego widza i zorganizowanego poprzez partnerstwa, nie bez znaczenia jest **widz tzw. rodzinny**. Mowa o widzu, będącym pod opieką rodziców lub dziadków i babci. Repertuar wydarzeń rodzinnych jest niezwykle ważny z punktu widzenia potrzeb polityki edukacji kulturalnej placówki. Warunkiem satysfakcjonującej edukacji młodego uczestnika kultury jest zaangażowanie w ten proces rodziców, a nie tylko edukatorów zewnętrznych, którymi są nauczyciele, instruktorzy, artyści. Rodzice i rodzina są pierwszym medium przekazującym wiedzę o kulturze. Dlatego tak istotne

jest budowanie sztuki familijnej, umożliwiającej równoczesną edukację kulturową dorosłych i dzieci/młodzieży. Program zakłada prezentacje spektakli dla widzów familijnych oraz warsztatów w ramach Akademii Sztuki Dziecka.

Zdecydowanie największym wyzwaniem jest zaplanowana w programie praca dotycząca rewitalizacji społecznej, mającej na celu pozyskanie odbiorców ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. To praca wymagająca największego wysiłku tj. pracy terenowej, współpracy ze środowiskami pomocy społecznej, fundacjami, wypracowania autorskich metod animacyjnych oraz stałej obecności psychologa. Wejścia w naturalne środowisko społeczne podwórka, szkoły, miejsca spotkań. Dla tego zadania projektowany jest długofalowy projekt **Na kwadracie** skierowany do młodzieży 13 + zagrożonej wykluczeniem społecznym na skutek uzależnień czy przebywania w rodzinach patologicznych.

Zadaniem programu naprawczego jest nadanie instytucji znaczenia, jakie wynika z jego historii oraz dziedzictwa czyli dorobku kulturowego Teatru 77.

Teatr kontrkultury, inaczej teatr zaangażowany, nie jest martwy, jego dokonania dają gotowe narzędzia do wartościowej pracy artystycznej, i co ważne, edukacyjnej. Nie jest to tylko teatr eksperymentów i artystycznej anarchii. On niesie ze sobą najcenniejsze przesłanie, jakie teatr XX wieku sformułował, a mianowicie definiowanie teatru, jako spotkania. Spotkania, gdzie widz ma specjalne miejsce, tj. współtwórca. To spotkanie aktywnie, angażujące społecznie, a nie fizyczne organizowanie towarzyskiej rozmowy. Teatr kontrkultury zaprasza do współuczestnictwa, partycypacji, kontaktu i wymiany. Legitymizuje się empatią.

Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych, pod swoją dyktando, widzę jako instytucję z przywróconą nazwą - Teatr 77, która jest emblematem teatru aktywnego społecznie, interwenującego, zaangażowanego w miasto i rzeczywistość. Przywrócenie nazwy teatru łódzkiej kontrkultury symbolicznie wyznaczy kierunek przemian, którego narzędziem i bohaterem będzie teatr. Kwestia zmiany nazwy wymaga weryfikacji prawnej i konsultacji oraz zgody Organizatora. W dokumencie Polityka rozwoju kultury 2020+ dla Miasta Łodzi, AOIA znajduje się wśród instytucji profilowych, co pozwala budować program na specjalistycznych zadaniach w tym wypadku, teatralnych.

Ideę teatru społecznie zaangażowanego zawiera zarządzany przeze mnie od 10 lat projekt **Dotknij Teatru**, gdzie wypracowywana przez wiele lat formuła powszechnej edukacji jest realizowana według następujących zasad:

- **Egalitarności**, która zobowiązuje do tworzenia repertuaru, który nie może wykluczać z uczestnictwa żadnego widza, nie za sprawą homogenizacji treści, a przez budowanie szerokiej różnorodności oferty, uwzględniającej zaawansowane potrzeby: poczynając od przeżyć kontemplacyjnych aż do potrzeby niezobowiązującej rozrywki;
- **Dostępności** czyli dbałości o otwarte uczestnictwo wszystkich grup społecznych, a zwłaszcza wykluczanych, dyskryminowanych, w tym niepełnosprawnych. **Uprzywilejowana pozycja widza** nakazuje dbać o jego komfort przebywania w placówce, ale również o precyzyjną komunikację z nim w promocji i obsłudze. Oznacza tolerancję dla preferencji artystycznych, bez schlebiania niskim i szkodliwym wzorcom kultury plebejskiej;
- **Szacunku dla spotkania artystycznego**, które ma obowiązek podejmowania rozmowy ważnej dla obu stron. Ważnej z punktu widzenia znaczenia społecznego i rozwoju kulturalnego odbiorcy;
- **Tworzenia wspólnoty widzów i artystów podczas długofalowych działań.**

Ideologię **Dotknij Teatru** traktuję jako podstawę do stworzenia wielokierunkowego długofalowego programu edukacyjno-artystycznego, ze złożoną działalnością rewitalizacji społecznej, w szerokim partnerstwie na rzecz powszechnej edukacji kulturowej. W konsekwencji AOIA może stać się ośrodkiem legitymizującym się czytelnym wizerunkiem programowym, tj. **SZTUKA - EDUKACJA – REWITALIZACJA.**

DT, skonstruowane jako szerokie partnerstwo twórcze, oparte na siatce związków organizacji, artystów, instytucji i niezależnych inicjatyw, stanowi olbrzymi potencjał kulturotwórczy. Wypracowane efekty rzeczowe: ponad 1000 wydarzeń w tym 200 premierowych produkcji teatralnych, zaprezentowanych dla 78 000 widzów, zdobyte i udokumentowane metodologie pracy edukacyjnej, domagają się wykorzystania w długofalowej polityce placówki kulturalnej. Tylko taka ma możliwość otwierania przestrzeni dla rozwoju lokalnego teatru offowego, w zdecydowanie szerszym zakresie niż sam projekt DT, który inwestował w artystów, promował, udostępniał kontakty i wiązał współpracę. Opiekował się debiutantami. Inspirował do podejmowania wyzwań artystycznych i edukacyjnych. Pozyskiwał na te cele środki.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA służące realizacji ww. celów strategicznych, to:

- promocyjna kampania **ROBIMY SOBIE MIEJSCE** - performatywne akcje artystyczno-plastyczno-angażujące młodzież 17+ do tworzenia miejsca na nowo, kreowania jego wizerunku (2019),
- uruchomienie repertuaru **Scena. Dramat** - kuratela M. Brzozowski | (2019 r) dla widza 25+. Będzie to cykl prezentacji impresaryjnych oraz repertuarowych pokazów produkcji teatralnych Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych. Projekt zakłada prezentację wybitnych twórców teatru i pokazy stworzonych przez Ośrodki spektakli. Współtwórcami zadania będą łódzcy i ogólnopolscy artyści, studenci szkół artystycznych, osoby amatorsko zajmujące się działaniami teatralnymi,
- uruchomienie repertuaru **Scena /Taniec** - kuratela M. Ratajski. Cykl prezentacji spektakli współczesnego teatru tańca dla widza 17-25, 25-30,
- **Teatralny Squat /** zespół teatru 16+ (lata 2019 - 2022) - działalność stałego zespołu młodzieżowego,
- **Edukacja. Taniec. Warsztaty (lata 2019 - 2022)** – kontynuacja działań prowadzonych pod kuratelą M. Ratajskiego,
- **Teatralny Squat/Punkowe Spotkania (lata 2019 - 2022)** – cykl spotkań z artystami teatru, którym przyświeca idea wolności i anarchii (wykłady, spotkania i konwersatoria) dla widza 13+, 17 +.
- **FRU FESTIWAL (lata 2019-2022)** realizacja autorskiego festiwalu Fundacji Kijo dla odbiorców 25+,
- **Plenerowe ferie (lata 2020-2022)** - działania street artowe w tym teatru tańca dla młodzieży w czasie ferii i wakacji w ramach profilaktyki uzależnień. Realizowane zgodnie z założeniami koncepcji M. Ratajskiego (w załączeniu) dla widza 17+,
- **Dotknij Teatru - łódzkie Obchody Międzynarodowego Dnia Teatru (lata 2020 - 2022)** - otwarcie przestrzeni twórczej dla miejskich artystów teatru offowego, stawianie zadań dla środowisk akademickich, stworzenie platformy dla wymiany doświadczeń artystów z różnych środowisk od niezależnie tworzących zawodowców do debiutujących. Promocja i opieka kuratorska nad debiutami. Uczynienie AOIA ośrodkiem realizacji projektu DT jest naturalnym związaniem miejsca z jego historią, ideologią i tożsamością. Inicjatorzy DT - wyznawcy teatru kontrkultury - nie mogą zapomnieć o zobowiązaniu, jakie niesie ze sobą tradycja Teatru 77,
- **Dzielnicowe Centrum Aktywnego Seniora (lata 2019-2022)** prowadzone wraz z zadaniami integrującymi seniorów z młodymi, co ma zapobiegać gettyzacji środowiska seniorów,
- **Utrzymanie wybranych wydarzeń zaplanowanych na 2019 r. przez dyrektora instytucji.**

II. Faza realizacji: lata 2020 REWITALIZACJA

CELE STRATEGICZNE:

1. UKIERUNKOWANIE INSTYTUCJI W STRONĘ CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
2. ROZPOCZĘCIE ZAAWANSOWANYCH DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH
3. WPROWADZENIE NOWEJ KOMERCYJNEJ OFERTY EDUKACYJNEJ DLA DZIECI I RODZIN
4. ROZWIJANIE EDUKACJI TANECZNEJ
5. ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI SCENY 13 +
6. ROZWIJANIE SCENY REPERTUAROWEJ DRAMAT/ TANIEC
7. UTRZYMANIE I KONTYNUACJA ZADAŃ NAPRAWCZYCH

W projektowanej tu wizji, AOIA ma realizować zadania:

- **nowoczesnej, wielokierunkowej działalności teatralnej**, m.in. dramatycznej, laboratoryjnej i tanecznej, skierowanej do szerokiej publiczności, przede wszystkim młodzieżowej i akademickiej, kreowanej przez artystów: Marcina Brzozowskiego i Michała Ratajskiego,
- **powszechnej edukacji teatralnej**, wypracowanej dorobkiem projektu Dotknij Teatru i realizującej założenia, m.in. miejskiego programu Polityki Rozwoju Edukacji Miasta Łodzi 2020+,
- **wieloaspektowej rewitalizacji społecznej**, dedykowanej dzielnicy Śródmieście i Polesia, opartej na zasadach partycypacji, ściśle związanej z założeniami miejskiej strategii, m.in. Polityki Społecznej 2020+ dla Miasta Łodzi - Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Założona tu wizja wyznacza tej miejskiej instytucji cel ścisłego sprofilowania działalności na wydarzeniach, procesach i projektach artystycznych, służących przemianom społecznym czyli:

- **budowaniu kapitału społecznego**,

- wyrównywaniu szans,
- integracji społecznej,
- budzeniu aktywności społecznej i budowaniu lokalnej wspólnoty.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA służące realizacji ww. celów, to:

- **Na kwadrat (lata 2020 – 2021)** - długoletni projekt animacyjny dla młodzieży 17+ (w tym młodzieży niepełnosprawnej), nastawiony na wyrównywanie szans. Skoncentrowany na zjawiskach kultury młodych: hip-hop, street art, parkur, muzyka garażowa i underground, sztuka Internetu, taniec, wokal,
- **Poleśki (lata 2020 - 2021)** - długoletni projekt dla kobiet z Polesia podnoszący kompetencje społeczne w zakresie poszukiwań o pracę, autoprezentacji i sprawczości społecznej (warsztaty terapeutyczne, spotkania, akcje plenerowe) działania terapeutyczne i edukacyjne, projekty z zakresu arteterapii, dla odbiorcy 30+,
- **Bohaterki (2020 r.)** – otwarte spotkania ze znanymi kobietami, aktywnie zaangażowanymi w kwestie społeczne, przede wszystkim polityczne, charytatywne, kulturalne, ekonomiczne, organizowane by promować czynne postawy społeczne, a także działać motywacyjnie, wspierać proces zawodowej aktywizacji wśród odbiorców, w tym wypadku odbiorczyń 30+,
- **Stale warsztaty terapeutyczne (2020 – 2021)** dla potrzebujących, zwłaszcza kobiet, uzależnionej młodzieży i rodzin alkoholików,
- **Otwarty i bezpłatny punkt konsultacji psychologicznych dla młodzieży (lata 2020 – 2022)**. Praca rewitalizacyjna, profilaktyczna i edukacyjna w naturalny sposób musi być związana z opieką psychologiczną. Stąd projektuje specjalne miejsce dla współpracy ze specjalistami psychologami, którzy będą tworzyli ekipę merytoryczną wraz animatorami,
- **Otwarty i bezpłatny punkt konsultacji prawnych (lata 2020-2022)** dla dorosłych,
- **LETNI PLENER TEATRALNY (lata 2020 -2022)** - projekt realizowany w okresie wakacyjnym, poświęcony szczególnie tej grupie osób, która z różnych powodów nie spędza wakacji poza miastem. Plenerowy, cykliczny i otwarty charakter wydarzenia wykorzystuje potencjał lokalowy i otoczenie Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych. Poza prezentacjami spektakli plenerowych (małych form nastawionych na bliski kontakt z widzem), program rozbudowany jest - przez przyjętą formułę półkolonii - o warsztaty teatralne prowadzone przez zapraszanych artystów. Letni Plener Teatralny jest także świadomym nawiązaniem do tradycji teatru polskiego - teatrów letnich,
- **Pikniki podwórkowe, Sjesty artystyczne, Gawędy podwórkowe, Pchle targi, Prozdrowotne akcje w przestrzeniach miasta, Plenerowe performance taneczne (lata 2020 - 2022)** - wydarzenia w stylu włoskiej rozrywki, łączącej biesiadę z integracją sąsiedzka i rekreacją. Organizowane w pobliżu domu, w niezobowiązującej atmosferze, przy muzyce i ulicznych występach. Nawiązują również do polskiej, przedwojennej tradycji wspólnego spędzania czasu w sąsiedzkim gronie, odbiorca familijny,
- **Gazeta Zachodniej Ulicy (2020)** redakcja lokalnej gazety we współpracy z ulicznymi przedsiębiorcami, dofinansowującymi druk. Ma zawierać opis śródmiejskiej oferty kulturalnej (m.in repertuar AOIA, Teatru Nowego i Powszechnego), recenzje, reklamy, ogłoszenia. Dostępna, bo roznoszona bezpośrednio do mieszkańców przez młodzież zaangażowaną w działania instytucji, odbiorca familijny,
- **Studio twórczości dziecka: wyobraźnia, ruch, ekspresja (lata 2020 - 2022)** - oferta warsztatów twórczych dla dzieci od 5 do 10 lat,
- **Akademia Nowych Mediów (lata 2020 - 2022)** - cykl konwersatoriów z zakresu sztuki Internetu, muzyki współczesnej przede wszystkim rapu, undergroundu, dla widza 17+,
- **Szybka Reżyserka (lata 2020 - 2022)** - stały program szkolenia kadr pedagogów teatralnych,
- **Sceny 13+ (lata 2020 - 2022)** repertuarowa oferta teatralna zawierająca teksty z kanonu lektur szkolnych oraz współczesne realizacje polskiego i światowy dramatu,
- **Produkcje teatru tańca i teatru dramatycznego (2020 -2022)** dla widza 25 +,
- **PROGRAM DEBIUTÓW** - zadanie realizowane od 2021 roku.

III Faza realizacji: 2022 EDUKACJA/KREACJA

CELE STRATEGICZNE:

1. KONTYNUACJA I ROZWÓJ WDROŻONYCH DZIAŁAŃ REPERTUAROWYCH, EDUKACYJNYCH I REWITALIZACYJNYCH WPROWADZONYCH W LATACH POPRZEDNICH
2. PODEJMOWANIE INNOWACYJNYCH INICJATYW ARTYSTYCZNYCH I EDUKACYJNYCH
3. REALIZACJA PLENEROWEGO PROJEKTU **PAMIĘTNIK** SŁUŻĄCEGO PROWADZENIU DOKUMENTACJI KULTURALNEJ AKTYWNOŚCI W DZIELNICY ŚRÓDMIEŚCIE
4. **PROMOCJA ŁODZI** POPRZEZ STWORZENIE ROZPOZNAWALNEGO W POLSCE I EUROPIE OŚRODKA KULTUROTWÓRCZEGO, OBECNEGO NA KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH FESTIWALACH ORAZ KREUJĄCEGO OGÓLNOPOLSKI PROJEKT DOTKNIJ TEATRU

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA służące realizacji ww. celów, to:

- organizacja i realizacja **Łódzkich Spotkań Alternatywy Teatralnej** czyli powołanie przeglądu teatrów alternatywnych dla widza 17+/ 25+,
- wdrożenie działań pod nazwą **Pamiętnik: wystawy/instalacje/akcje** poświęconej dokumentacji historii Śródmieścia. Realizacja w przestrzeni ulic Próchnika, Legionów, Gdańskiej, Wólczańskiej i podwórkach dla widz rodzinny. Pamiętnik to projekt stworzony w ramach rezydencji, poświęcony artystom audiowizualnym i twórcom teatru z Łodzi i Polski. Podejmowane przez nich działania zorientowane będą na pracę rewitalizacyjną, (gdzie inspiracją ma stać się przestrzeń ulic Śródmieścia) oraz na dialog ze społecznością lokalną. Promować będzie inicjatywy oparte na wymianie doświadczeń oraz akcje wychodzące w przestrzeń miejską i angażujące społeczność lokalną na rzecz której pracuje Ośrodek AOIA. Program zakłada też segment realizacyjny, związany ze wsparciem i promocją twórczości amatorskiej młodzieży licealnej,
- stworzenie i udostępnienie **e. bazy metodycznej dla Edukatorów Teatralnych** czyli obszernej e.biblioteki teatralnej,
- prowadzenie **stałej współpracy z koordynatorami ogólnopolskimi Dotknij Teatru**, rozwinięcie akcji,
- organizacja **konferencji i szkoleń z zakresu edukacji teatralnej** na rzecz rozwinięcia projektu Dotknij Teatru wśród koordynatorów z całego kraju,
- prezentacja produkcji teatralnych Ośrodka na festiwalach ogólnopolskich i międzynarodowych.

ZAKŁADANE EFEKTY JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE PROGRAMU:

1. zrealizowane i wyprodukowane **wydarzenia artystyczne, w tym: spektakle, akcje, festiwale, koncerty,**
2. wdrożony innowacyjny program edukacji kulturowej z szeroką **ofertą szkoleniową, w tym: warsztaty, lekcje, akcje, projekcje i inne,**
3. zrealizowane **zadania rewitalizacyjne** w przestrzeni Śródmieścia, tj. akcje plenerowe,
4. wysoka **frekwencja,**
5. **produkcje debiutów artystycznych,**
6. zrealizowane **istotne inicjatywy akademickie,**
7. **nowa identyfikacja placówki** rozpoznawalna w mieście i wypromowana w mediach,
8. **rozpoznawalność marki Łódź Kreuje w kraju i za granicą,** poprzez udział instytucji w szerokim partnerstwie artystycznym (festiwalach, organizacja DT w Polsce).

SZANSE POWODZENIA ZAKŁADANEJ WIZJI

Ideologia opisywanego tu programu zasadza się na przekonaniu o społecznej misji teatru wyrażonej w trawestacji słów Jerzego Grotowskiego: *Teatr jest spotkaniem, które ma moc zmieniania rzeczywistości i człowieka.*

Teatr jest narzędziem budowania tożsamości, aktywizowania postaw społecznych, wzmacniania lokalnej społeczności, wzbudzania empatii, propagowania tolerancji, a nadto medium etycznym. To przestrzeń wieloaspektowych spotkań dla wielopokoleniowej publiczności.

Dowody na powodzenie projektu osadzonego na **SPOŁECZNEJ MISJI TEATRU** przynosi projekt Dotknij Teatru, którego jestem pomysłodawczynią i koordynatorką od 10 lat. W 2019 roku DT jest już ustanowioną marką miasta, z unikatową formułą organizacyjną, rozpoznawalną w Polsce i o zasięgu krajowym. Program instytucji wywiedziony z doświadczeń projektu DT zapewni:

- stałą atrakcyjną scenę prezentacji i przestrzeń prac artystycznych, ze szczególnym miejscem dla produkcji DT,
- rozwój projektu DT na skalę ogólnopolską pod kuratelą Łodzi,

- wdrożenie innowacji edukacyjnych, rozpoczętych przez DT, np. kreowanie sztuki familijnej przez prezentację Sceny 13 + czy prowadzenie studia twórczości dziecka,
- rozwój sceny tańca,
- wartościowe inicjatywy akademickie,
- tworzenie oferty dla wielopokoleniowego widza,
- tworzenie oferty adresowanej specjalnie dla młodego widza,
- prowadzenie lokalnej interwencji społecznej dla obszaru Polesia, niszczonego chorobami miejskiej cywilizacji: narkomanią, alkoholizmem i analfabetyzmem kulturowym oraz samotnością osób starszych.

Za programem DT stoi filozofia nowoczesnej edukacji teatralnej i wizja placówki, która skoncentrowana na teatralnym profilu będzie wdrażała założenia Polityki Edukacji Kulturalnej Miasta Łodzi oraz Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi.

3. DIAGNOZA STANU INSTYTUCJI W TYM OPIS DOTYCHCZASOWEGO DOROBKU INSTYTUCJI KULTURY

Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych pod swoją nazwą funkcjonuje od 1998 roku, wcześniej budynek był anektowany dla artystycznej działalności Teatru 77.

Dorobkiem instytucji jest skoncentrowana wokół miejsca **publiczność i uczestnicy zajęć** organizowanych przez placówkę. Wypracowany związek placówki z mieszkańcami miasta jest bezcenny i warty pielęgnacji. Podobnie cenne są zawiązane współpracy i partnerstwa instytucji. Wśród partnerstw jest Łódzkie Centrum Wydarzeń, Fundacja „Instytut Teatralny im. Mieczysława Hertza” i inne.

Twórczość amatorów teatru czy muzyki, metodologia pracy warsztatowej, a nadto praca dydaktyczna włożona w dotychczasowe budowanie oferty AOIA stanowi niewątpliwie dorobek znajdujący szacunek i głębokie zrozumienie jego znaczenia. Niemniej jednak brakuje tu wydarzeń silnie identyfikujących się z miejscem, nie wypracowanych pomimo długoletniej działalności.

Statut instytucji zawiera zakres celów i zadań, który zakłada, że:

§ 3.

1. Podstawowym celem działania Ośrodka jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne i społeczne mieszkańców, w szczególności środowisk młodzieżowych i akademickich oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej.
2. Ośrodek prowadzi wielokierunkową działalność zgodną z polityką kulturalną państwa oraz miasta Łodzi, na podstawie własnego programu i w oparciu o przyjętą strategię Ośrodka.

§ 4.

Przedmiotem działalności Ośrodka jest w szczególności:

- 1) organizowanie przedsięwzięć artystycznych, w tym: spektakli, koncertów, wystaw, festiwali i przeglądów, warsztatów, konferencji;
- 2) wspieranie różnorodnych inicjatyw artystycznych, społecznych i działań interdyscyplinarnych;
- 3) realizacja programów z zakresu edukacji kulturalnej;
- 4) prezentowanie dorobku i popularyzacja twórców;
- 5) stwarzanie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji, zespołów, itp.;
- 6) wspieranie i organizowanie działań na rzecz seniorów;
- 7) pozyskiwanie środków pozabudżetowych z funduszy krajowych i zagranicznych, w tym Unii Europejskiej i wykorzystywanie ich na realizację zadań Ośrodka.

Zestawianie statutowych założeń programowych AOIA z bieżącym opisem reprezentatywnych działań podanym na stronie internetowej czyli doraźnym i publicznym dokumencie instytucji wynika, że AOIA prowadzi teraz stałą działalność jednego zespołu amatorskiego - zespołu teatralnego Studio Saturator. Wspiera dwie inicjatywy artystyczne, w tym działalność Teatru Tańca Kijo, na prawach wynajmu przestrzeni i udostępniania miejsc do prezentacji i prób. Organizuje jeden konkurs - Konkurs Łódź Miastem Talentów. Wspiera i organizuje działania na rzecz seniorów poprzez prowadzenie Dzielnicowego Centrum Aktywnego Seniora. Oferuje stałe warsztaty ceramiczne w ramach realizacji programów z zakresu edukacji kulturalnej.

Dokumentujący pracę instytucji FB <https://www.facebook.com/search/top/?q=aoia>, ma bogatszą bazę danych i wykazuje, że AOIA prowadzi stałą Scenę Łódzkiej Piosenki oraz podjęła współpracę z zewnętrznymi partnerami, np. Łódzkim Centrum Wydarzeń na rzecz kulturalnego anektowania Pasażu Róży przez teatry plenerowe dla publiczności

familijnej. FB dokumentuje również zorganizowane spektakle i koncerty.

Tak więc realizowany na bieżąco program podejmuje działania z zakresu propedeutyki twórczości czyli warsztaty teatralne obejmujące praktykę sceniczną, warsztaty ceramiczne, edukację do odbioru tekstów kultury oraz rekreację kulturalną dla seniorów. Jeśli oferta jest bogatsza, to promocja instytucji ją zaniedbuje i nie buduje na niej wizerunku placówki prawidłowo działającej, co jest wadą organizacyjną placówki.

Brakuje tu statutowego prowadzenia wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne i społeczne mieszkańców, w szczególności środowisk młodzieżowych i akademickich. Realizacja programów z zakresu edukacji kulturalnej nie jest uwidocznioma lub wręcz jej nie ma. Szczególną uwagę zwraca brak szerokiej oferty wydarzeń dla młodych widzów oraz nikłe ilościowo i jakościowo inicjatywy akademickie.

AOIA, daje się zdefiniować, jako instytucja bez wyrazistej polityki programowej i pozostaje ośrodkiem kultury wypełniającym kilka podstawowych obowiązków miejskiej instytucji. Stoi to w sprzeczności ze środowiskowymi oczekiwaniami wobec tej placówki. Bowiem nosi ona na sobie dziedzictwo kultowe dla Łodzi ośrodka jakim był Teatr 77.

Rodzi się pytanie, co pozostało w AOIA ze świetności marki jaką był Teatr 77 - sceny o statusie jednej z najważniejszych w nurcie alternatywnym w Polsce. Studencki teatr, założony w 1969 roku w Łodzi przez Ryszarda Bigosińskiego i Zdzisława Hejduka, był prekursorem nowatorskich działań artystycznych i aktywizujących widzów. Realizowane spektakle teatralne były głosem młodego pokolenia, dotyczącym aktualnych problemów życia społecznego i politycznego. Powstawały dla przestrzeni niesceniczných, prezentowane w fabrykach, na ulicach.

"Przedstawienia tej oryginalnej alternatywnej sceny były prezentowane na najważniejszych europejskich festiwalach sztuki: Wrocławskim Festiwalu Dramaturgii Współczesnej, La Biennale di Venezia, Światowym Festiwalu Teatru w Nancy, Wrocławskim Festiwalu Teatru Otwartego, Festiwalu Teatru w Avignon, Festiwalu w Edynburgu, Festiwalu FOOLS w Kopenhadze, Stockholm Scensommar w Sztokholmie, w Gandawie, Sarajewie, Atenach, Budapeszcie, Brukseli i innych miastach europejskich."¹

Teatr 77 z Festiwalami Łódzkie Spotkania Teatralne wynosiły Łódź do poziomu polskiej stolicy teatralnej kontrkultury - co się stało z tym dorobkiem? W AOIA Teatr 77 przypomina jedynie skromna tabliczka, umieszczona przy wejściu na widowie, o treści: „W tej sali Teatr 77 zrealizował większość swoich spektakli w latach 1978 - 2002. Dyrekcja Zdzisław Hejduk.” Wciąż można słyszeć głosy podnoszące kwestie pamięci i zaniechania pielęgnacji dziedzictwa kultowego łódzkiej sceny.

"AOIA dziedziczy tradycje miejsca i działania Teatru 77, który nie powrócił do swojej siedziby po całkowitej przebudowie i modernizacji budynku przy ul. Zachodniej 56. W 2004 roku powstał w nim Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych w wyniku połączenia Akademickiego Ośrodka Kultury i Ośrodka Inicjatyw Artystycznych-Teatr 77. Była to decyzja władz miasta, które zapewniały, że "w sferze działalności merytorycznej nowa instytucja kulturalna będzie kontynuować i twórczo rozwijać linię programową Akademickiego Ośrodka Kultury i Ośrodka Inicjatyw Artystycznych - Teatr 77". Działalność AOIA nie jest niestety kontynuacją idei, propozycji czy działań społeczno - artystycznych Teatru 77. "
Dziennik Teatralny 19 listopada 2013

" (...) zaprzestał on swojej działalności przy ulicy Zachodniej 56. W efekcie powstała dotkliwa luka w dziejach łódzkiego teatru alternatywnego. I tak, o ile Poznań do dziś szczyci się swoim Teatrem 8 Dnia, Kraków — Teatrem STU, Wrocław — Kalamburem, Warszawa — Akademią Ruchu, tak Teatr 77 pozostaje w zupełnej niepamięci."²

Budynek AOIA dla łódzkich teatromanów jest pomnikiem Teatru 77, ale też pastelowym symbolem wtórnej i niestety przewidywalnej działalności kulturalnej.

Placówka, o czym świadczą Sprawozdania merytoryczne, spełnia swoje standardowe funkcje, ale jej oddziaływanie jest nikłe i miałkie. Znaczenie kulturotwórcze znikome. Podejmowane działania naśladowcze. Nie podejmuje procesów długofalowych ani edukacyjnych, ani rewitalizacyjnych. Nie podtrzymuje tradycji wynikającej z dziedzictwa

¹ Jerzy Katarasiński, Teatr 77 i jego zasługi, archiwum.uml.lodz.pl/get.php?id=4814

² tamże

Teatru 77. **Zupełnie zaniknęła wartościowa działalność akademickich inicjatyw artystycznych.** AOIA stała się właścicielem sceny do wynajęcia, co też skutecznie czyni, udostępniając przestrzeń wcześniej, m.in. Fundacji Kamila Maćkowiaka oraz nadal Fundacji Kijo, przez co podniosła swój ekwiwalent promocyjny. Ale nie można zapomnieć, że są to działania towarzyszące, niestety całkowicie zakrywające istotę pracy placówki, która wydaje się pusta.

AOIA gubi też w swojej działalności, sugerowanej nazwą, funkcję ośrodka skupionego na współpracy ze środowiskiem akademickim, nie stanowi jej centrum ani „ośrodka inicjującego”, pobudzającego kulturalny rozwój łódzkiej społeczności studenckiej. Nie podtrzymując merytorycznej ciągłości z Teatrem 77, instytucja ta nie wykorzystywała także potencjału, jaki mógł stanowić zawarty w obecnej nazwie kierunek. W dokumencie informującym o celach działania proponowane jest również inne rozwinięcie skrótu nazwy, tj. „Atrakcyjnie, Oryginalnie, Inspirująco i Ambitnie”, w ten sposób Ośrodek opiewa swoją działalność jednocześnie uciekając od odpowiedzialności związanej z funkcją, którą niesie jej statutowe odczytanie.

Program naprawczy musi brać pod uwagę wstępną analizę SWOT, która wskazuje na obszary szans, zagrożeń, mocnych i słabych stron instytucji.

SŁABE STRONY:

- nieczytelna wizja programowa placówki
- brak wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne i społeczne mieszkańców, w szczególności środowisk młodzieżowych i akademickich
- nikła realizacja programów z zakresu edukacji kulturalnej
- brak innowacji w zakresie edukacji kulturalnej
- brak sukcesów artystycznych produkcji teatralnych
- brak skutecznej, nowoczesnej, spójnej polityki promocyjnej
- wąski zakres odbiorców
- zbyt mała ilość projektów długofalowych
- brak emblematycznych dla placówki wydarzeń kulturalnych
- brak nowatorskich programów edukacyjnych
- mała skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych

MOCNE STRONY:

- infrastruktura teatralna
- działalność Teatru Tańca Kijo
- dziedzictwo miejsca
- lokalizacja w ścisłym centrum miasta, w sąsiedztwie trzech miejskich teatrów: Powszechnego, Arlekina i Nowego, przyległość do traktu rozrywkowo-kulturalnego Piotrkowska, bliskość z ośrodkiem handlowo - rozrywkowym i turystycznym Manufakturą
- trwająca inwestycja, zakładająca przebicie wewnątrz kwartałowe, dające wspólną przestrzeń dla działań edukacyjnych, organizowanych wraz z Muzeum Miasta Łodzi

SZANSE:

- uczynienie instytucji nowym, prężnym centrum łódzkiego teatru offowego, edukacji teatralnej i aktywacji społecznej przez sztukę
- wdrożenie nowatorskich programów edukacyjnych i rewitalizacyjnych
- wypracowanie nowego modelu działalności placówki kulturalnej, według założeń miejskich programów rozwoju
- stworzenie centrum młodej łódzkiej kultury
- wpisanie się w obszar działań polityki kulturalnej Miasta Łodzi
- pozyskanie nowego środowiska odbiorców, zwłaszcza młodych.

Znaczący dla miasta dorobek AOIA wiąże się z działalnością **Teatru 77**, który zostaje w mojej koncepcji wyakcentowany, jako wart kontynuacji.

Od wielu lat AOIA jest siedzibą Fundacji Kijo i Teatru Tańca Kijo o znaczącym już dorobku artystycznym, rozpoznawalnym w Łodzi i w Polsce. Praca szefa Kijo, Michała Ratajskiego, domaga się doinwestowania i opieki dla rozwoju kultury miasta Łodzi. Zespół stanowi grupa młodych tancerzy, najczęściej studentów Wydziału Musicali i Choreografii Akademii Muzycznej w Łodzi. Zaangażowanych, ambitnych i bardzo twórczych. Znam grupę z produkcji i współpracy w DT. Produkcje Kijo spotykały się zawsze z olbrzymim zainteresowaniem publiczności i znajdowały u niej uznanie.

Suma wniosków z diagnozy buduje kierunki programu naprawczego, które muszą skoncentrować się na przywróceniu instytucji młodego odbiorcy oraz zawiązaniu inicjatyw akademickich. W sposób nadrzędny program naprawczy powinien dążyć do nadania instytucji znaczenia, jakie wynika z jego historii oraz dziedzictwa, czyli dorobku kulturowego Teatru 77.

4. OPIS PROPONOWANEGO SPOSOBU I ZAKRESU REALIZACJI POLITYKI ROZWOJU KULTURY 2020+ DLA MIASTA ŁODZI WRAZ Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH DOTYCZĄCYCH ŁODZI

Niniejszy program zachowuje spójność z miejskimi dokumentami strategicznymi.

Polityka Społeczna 2020+ dla Miasta Łodzi - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zakłada m.in.: Kluczowym pojęciem budowania lokalnego dobrobytu jest spójność społeczna rozumiana jako wyznacznik generalnego kierunku dla całej polityki społecznej w Łodzi. Za definicją Rady Europy przyjmujemy, że spójność społeczna to zdolność społeczności lokalnej do zapewnienia dobrobytu wszystkim swoim członkom, zmniejszania rozwarstwień społecznych i unikania polaryzacji. Spójne społeczeństwo to wzajemnie wspierająca się wspólnota wolnych jednostek uczestniczących w decyzjach o swych wspólnych sprawach. Spójność społeczna może być więc postrzegana na poziomie całej społeczności jako odpowiednik tego, czym na poziomie jednostki jest włączenie społeczne. Z tej perspektywy dążenie do spójności społecznej polega na walce z wykluczeniem.

Podkreślana w dokumencie Polityka Społeczna 2020+ dla Miasta Łodzi - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych walka z wykluczeniem jest podstawowym elementem niniejszego programu prowadzenia instytucji kultury, co wykazuję w formułowanych uzasadnieniach dla poszczególnych, proponowanych do wdrożenia wydarzeń. Zbieżność założeń koncepcji znajduję również w **Strategii Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+**, która zakłada zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze dzięki efektywnemu wykorzystaniu potencjału kulturalnego i kreatywnego Łodzi.

2. Kultura u podstaw Strategia Zintegrowanego Rozwoju Łodzi 2020+

- upowszechnianie dostępu do kultury i działań kulturotwórczych, które zakładają zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze, lepsze wykorzystanie potencjału kulturowego Miasta (w tym zasobów instytucji kultury),
- podjęcie współpracy między placówkami edukacyjnymi, instytucjami społeczno-kulturalnymi, organizacjami pozarządowymi, artystami i niezależnymi animatorami,
- wspieranie kształcenia na rzecz edukacji obywatelskiej i kulturalnej,
- powiązanie działań kulturotwórczych z procesami rewitalizacji społecznej i programami wyrównywania szans najmłodszych łodzian wraz ze zwróceniem uwagi na rzecz kulturowej aktywizacji pokolenia 60+,
- przekształcenie dziedzictwa filmowego, awangardowego i industrialnego Łodzi w zasób symboliczny, istotny dla tożsamości mieszkańców Miasta i wspomagający jego promocję.

Całość koncepcji wpisuje się w **Program Polityki Rozwoju Kultury 2020+ dla Miasta Łodzi**, dzięki planowaniu pracy innowacyjnej placówki, która proponuje odbiorcom:

- sprofilowaną działalność artystyczno-edukacyjną, podnoszącą poziom uczestnictwa w kulturze,
- placówkę otwartą na otoczenie społeczne,
- instytucję z szeroką dostępnością ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb niepełnosprawnych,
- wysoko wykwalifikowaną kadrę instruktorów/specjalistów w swojej dziedzinie,
- ofertę wydarzeń edukacyjnych zgodnych z zapotrzebowaniem społecznym i wymaganiami polityki kulturalnej miasta,
- miejsce do osobistego rozwoju, społecznej/sąsiedzkiej integracji, rodzinnej rozrywki, kontemplacji sztuki i edukacji artystycznej. Miejsce o wysokim prestiżu,
- obraz szerokiej współpracy partnerstwa środowiskowego,
- pielęgnowanie historii miejsca i tożsamości mieszkańców,
- pomoc społeczną.

5. PROPOZYCJE DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH POZYSKIWIANIU PRZEZ INSTYTUCJĘ KULTURY ZEWNĘTRZNYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA DZIAŁANIE MERYTORYCZNE I/LUB INWESTYCJE

Dotacja podmiotowa AOIA kształtuje się na poziomie 1.241,260 zł. Nie jest ona niewystarczająca ale też trudno znaleźć przestrzeń na dokonanie oszczędności, np. w sferze zatrudnienia. Racjonalizacja kosztów może dotyczyć ekonomii, np. w prowadzeniu promocji czy codziennej administracji oraz komercyjnego wynajmu pomieszczeń. Z całą stanowczością należy zwiększyć procent pozyskiwania środków z projektów grantowych, poprzez podniesienie atrakcyjności projektowanych wydarzeń oraz pozyskania kontaktów artystycznych opierających się na wzajemnej współpracy merytorycznej i wymianie. Oczywiście nie bez znaczenia jest komponowanie repertuaru, który będzie miał zwiększony potencjał zarobkowy oraz propozycje komercyjnej oferty warsztatowej - i jako taki jest traktowany projekt Akademia Sztuki Dziecka. Należy również pozyskać sponsorów, ale tylko poprzez stworzenie atrakcyjnych warunków dla potencjalnych mecenasów. Drobną formą pozyskiwania środków jest pomysł wydawania Gazety Ulicy Zachodniej, zawierającej repertuar AOIA, Teatru Nowego, Teatru Arlekin i Powszechnego oraz recenzje, ogłoszenia i reklamy lokalnych przedsiębiorców. Gazeta miałaby być dofinansowana (druk, skład) przez właścicieli sklepów. Najwyższy potencjał reklamowy reprezentuje tu projekt Dotknij Teatru, ponieważ ma zakres ogólnopolski i ustaloną rozpoznawalną markę.

Ze względu na sprofilowaną działalność teatralną instytucji, zewnętrzne środki będą pozyskiwane z programów:

- *Teatr i Taniec* Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- *Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży* Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- *Edukacja Kulturalna* Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- *Infrastruktura domów kultury* Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- *Kultura dostępna* Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowe Centrum Kultury,
- *Rozwój sektorów kreatywnych* Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- *Konkurs im. Jana Dormana na produkcję i eksploatację spektaklu dla dzieci i/lub młodzieży* Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie,
- *„Placówka” - konkurs na projekt teatralny* Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie,
- *Lato w teatrze* Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie,
- *Program TEATR POLSKA* Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie,
- Program dotacyjny Instytutu Adama Mickiewicza „Kulturalne pomosty”, prowadzony w ramach Priorytetu 3, Schemat 3B, Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022,
- *programy dotacyjne* Urząd Miasta Łodzi,
- programy dofinansowań profilaktyki uzależnień,
- CAS.

6. PLAN ZRÓŻNICOWANIA DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNO-WARSZTATOWEJ UWZGLĘDNIAJĄCEJ RÓŻNE GRUPY SPOŁECZNE ORAZ ZASOBY INFRASTRUKTURALNE INSTYTUCJI KULTURY

Środkiem do zbudowania silnego środowiska odbiorczego jest rozbudowana działalność z zakresu edukacji kulturowej, która stanowi drugi z trzech profili programu, w celu:

- realizacji założeń polityki edukacji kulturowej miasta i min. zadania **Wychowania do udziału w kreacji,**
- propagowania sztuki,
- wychowania do społecznej i artystycznej aktywności,
- tworzenia koniunktury gospodarczej na sztukę.

Działania edukacyjne zostaną podzielone na:

- **edukację przez doświadczenie/praktykowanie** sztuki czyli organizację warsztatów, plenerów, akcji, festiwali,
- **edukację przez przyswajanie**/poznawanie/rozumienie kontekstów artystycznych w tym historii i teorii, w formie wykładów, multimedialnych prezentacji, projekcji, odczytów, konwersatoriów, konferencji.

Planowane projekty do realizacji z uwzględnieniem ram czasowych:

- **Dotknij Teatru - ogólnopolskie Obchody Międzynarodowego Dnia Teatru (lata 2020 – 2022),**
- **ŁÓDZKIE SPOTKANIA ALTERNATYWY TEATRALNEJ (lata 2020 – 2022).** Powołanie przeglądu teatrów alternatywnych w odwołaniu do idei stworzonych i realizowanych przez Mariana Glinkowskiego Łódzkich Spotkań Teatralnych. Festiwal ma charakter konkursowy, połączony jest z otwartymi omówieniami spektakli oraz raportuje / diagnozuje stan kultury alternatywnej. Opiniotwórcza rola przeglądu konfrontuje twórców „dawnej alternatywy” z młodszyimi pokoleniami. Festiwal stwarza możliwość prezentacji debiutantów poprzez stworzenie platformy debiutów. Projekt tworzony będzie we współpracy z festiwalem *OFFKontrapunkt* oraz inicjatywą teatralną *OFFensywa Teatralna*,
- **FRU FESTIWAL (lata 2019-2022)** realizacja autorskiego festiwalu Fundacji Kijo,
- **Szybka Reżyserka (lata 2020 - 2022)** - stały program szkolenia kadr pedagogów teatralnych we współpracy z Wydziałem Reżyserii Teatru Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu (Wydział Zamiejscowy Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie) oraz Instytutem Teatralnym im. Z. Raszewskiego w Warszawie. Tak przewidziana fuzja ogólnopolskich sił z zakresu pedagogiki teatru nie ma jeszcze miejsca w Polsce. Wydaje się, że te dwie drogi edukacyjne praktykowane są odrębnie od siebie ze szkodą dla potencjalnych beneficjentów. Nie wiadzieć czemu, nikt jeszcze nie podjął się próby połączenia w jednym systemie metodycznym doświadczeń obu ośrodków edukacyjnych. Taka próba powinna również włączyć do współpracy Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu,
- **Baza metodyczna dla Edukatorów Teatralnych (2022 r.)** czyli obszernej biblioteki teatralnej sprofilowanej na najnowszej literaturze dzieci i młodzieży oraz literaturze przedmiotu. Baza literatury pięknej przeznaczona do wypożyczeń publicznych,
- **Stała organizacja ogólnopolskich konferencji (lata 2020 - 2022)** dotyczących edukacji teatralnej i kulturalnej w różnych zakresach. Realizacja we współpracy z Instytutem Teatralnym, Uniwersytetem Łódzkim, Centrum Sztuki Dziecka, Instytutem Tańca i innymi. Projekt tworzony z myślą o ogólnopolskim rozwoju projektu Dotknij Teatru,
- **Sceny 13+ (lata 2021 - 2022)** która ma oferować nastolatkom współczesny polski i światowy repertuar na miarę ich doświadczenia i sposobu postrzegania rzeczywistości. Stworzy przestrzeń dla dyskusji o problemach kontrowersyjnych, trudnych, a zarazem bliskich młodemu widzowi. Zaprezentuje teksty kanoniczne dla kultury, oraz te nie ujęte w programach szkolnych, co stanowi doskonałe uzupełnienie wiedzy o literaturze,
- **Studio twórczości dziecka: wyobraźnia, ruch, ekspresja (lata 2020 - 2022)** Nowością tego wydarzenia jest sprofilowanie zajęć na szkoleniu konkretnych sprawności dziecka, zaniedbanych w systemie szkolnym, tj. naturalnej ekspresji ruchowej, emocjonalnej, wokalne. Wyobraźni szkolonej w różnych zakresach od wyobraźni przestrzennej, literackiej, emocjonalnej i plastycznej, muzycznej. Skoncentrowanie uwagi na plastyce ruchu,
- **Teatralny Squat / zespół teatru 16+ (lata 2019 - 2022)** - działalność stałego zespołu młodzieżowego. Inicjatywa ma na celu stworzenie warunków rozwoju młodych twórców teatralnych. Promowanie postawy poszukującej w przestrzeni teatru i kreowanie wypowiedzi scenicznych, pozostających w komunikacji ze sztuką XXI wieku,
- **Teatralny Squat/Spotkania (lata 2019 - 2022)** – cykl spotkań z artystami teatru (wykłady, spotkania i konwersatoria) będzie w oryginalny sposób kreował wiedzę o teatrze, jako sztuce wolności, eksperymentu i rock'n'rolla. Prezentacja niszowych zjawisk współczesnego teatru i tańca, nieznanych biografii, zjawisk z pogranicza eksperymentu oraz dokonań teatralnych laboratoriów, pozwoli uczestnikom poznać teatr, jako przestrzeń odważnych i fascynujących działań artystycznych. W ramach projektu przewiduje się spotkania z artystami, którzy swoją pracą zaświadczaają o traktowaniu teatru, jako narzędzia do realizowania idei wolności i improwizacji twórczej. Bazę merytoryczną będą stanowiły wykłady z zakresu współczesnego teatru światowej awangardy, uzupełniane przez projekcje i pokazy multimedialne,
- **Akademia Nowych Mediów (lata 2020 - 2022)** - cykl konwersatoriów z zakresu sztuki Internetu, muzyki współczesnej przede wszystkim rapu,
- **Edukacja. Taniec. Warsztaty (lata 2019 - 2022)** – kontynuacja działań prowadzonych pod kuratelą M. Ratajskiego.

7. PLAN WSPÓŁPRACY MIĘDZY AKADEMICKIM OŚRODKIEM INICJATYW ARTYSTYCZNYCH A PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI I TYM SAMYM OPIS SPOSOBU PEŁNIENIA FUNKCJI KULTURALNEJ, EDUKACYJNEJ, SPOŁECZNEJ, INTEGRACYJNEJ W ŚRODOWISKU

Realizacja programu wymaga nawiązania współpracy z następującymi instytucjami:

- Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego w Warszawie (lata 2020 - 2022)
- Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuty Bacewiczów w Łodzi – Katedra Musicalu i Chorografii (lata 2019 - 2022)
- Uniwersytet Łódzki – Katedra Edukacji Artystycznej i Pedagogiki Twórczości (lata 2020 - 2022)
- Uniwersytet Łódzki – Instytut Socjologii (lata 2021-2022)

- Uniwersytet Łódzki – Instytut Kultury Współczesnej (lata 2020 – 2022)
- Polski Komitet Międzynarodowego Stowarzyszenia Wychowania Przez Sztukę Insea (lata 2021-2022)
- Klub Nauczyciela w Łodzi – Centrum Usług Wspólnych Oświaty (lata 2020-2022)
- Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (lata 2020-2022)
- Łódzkie Kuratorium Oświaty (2020-2022)
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (2019-2022)
- Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu (2021-2022)
- Studio Aktorskie STA Poznań (2019-2022)
- Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi (2021-2022)
- Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi (lata 2020-2022)
- Muzeum Miasta Łodzi (2020-2022)
- i inne.

Cel, jaki spełnić mają poszczególne, wymienione wyżej partnerstwa w realizacji proponowanej strategii, zawarłam w części merytorycznej, bezpośrednio odnosząc się do potrzeb związanych z ich zawiązaniem. Partnerstwa te pozwalają na czerpanie z zasobów, tj. m.in. wypracowanych doświadczeń i tworzenie nowych zdarzeń, stawiających AOIA w pozycji lidera motywującego i kreującego istotną i atrakcyjną ofertę kulturalną.

Wiele z nich, zwłaszcza dotyczących łódzkich placówek, stowarzyszeń i fundacji zostanie przeniesionych do AOIA poprzez kontynuację szerokiego partnerstwa dla realizacji akcji *Dotknij Teatru - łódzkich obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru*. Dotyczy to współpracy z łódzkimi teatrami, domami kultury, muzeami, stowarzyszeniami i fundacjami, artystami niezależnymi, uczelniami i szkołami, która jest ugruntowana wieloletnim wspólnym wysiłkiem i udokumentowana.

8. PLANY KOMUNIKACYJNO-PROMOCYJNE NA RZECZ ŚWIADOMEGO KREOWANIA WIZERUNKU INSTYTUCJI KULTURY

Adresowanie oferty dla młodego widza wymaga opracowania **nowego sposobu komunikacji za sprawą promocji, która będzie się charakteryzować:**

- dostępnością i czytelnością identyfikacji graficznej,
- nowoczesnym wizerunkiem,
- atrakcyjną jakością komunikatów,
- aktywnością w nowych mediach,
- przekierowaniem punktu ciężkości z tekstu na obraz i film,
- obecnością informacji w docelowych środowiskach,
- ekologią i ekonomią,
- aplikacjami dla osób niepełnosprawnych,

Podstawowym narzędziem będą akcje performatywne w przestrzeni miast. Na 2019 roku planuję akcję **Robimy sobie miejsce w celu** zwrócenia uwagi mediów na nowy charakter prowadzonej polityki placówki. Innym pomysłem na ożywienie promocji jest zaangażowanie studentów dziennikarstwa UŁ oraz produkcji teatralnej UŁ. Współpraca ze studentami wydziału operatorskiego łódzkiej filmówki. Udostępnienie autorskich materiałów promocyjnych samym widzów. Powstanie Gazety Zachodniej Ulicy komunikującej działania instytucji oraz wydarzeń planowanych na terenie dzielnicy. Wykorzystanie ekologicznych sposobów promocji - ograniczanie druków, na rzecz atrakcyjnej e.promocji i publikacji opracowanej dla konkretnych grup odbiorczych, np. druków dla seniorów, czy osób niewidomych. Zadbanie o widza niesłyszącego i niewidomego przez zastosowanie odpowiednich aplikacji. Podjęcie specjalnej współpracy z łódzkimi blogerami, stacjami radiowymi (Radio Żak, Melo Radio) a wyeliminowanie kanałów informacyjnych, które mylnie kreują wizerunek placówki. Preferuję specjalizację w promocji i identyfikowanie placówki z wybranymi mediami, a nie wszystkimi. Wielość czy nawet związki ze wszystkimi kanałami informacyjnymi zaświadcza o braku polityki promocyjnej instytucji.

PODSUMOWANIE

Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych jest usytuowany w otoczeniu i sąsiedztwie ulic: Zachodniej, Legionów, Gdańskiej, Próchnika, Piotrkowskiej, Pomorskiej i Placu Wolności, przez co jego działalność stanowi wyzwanie wobec specyfiki dzielnicy, która jest niejako tygłem społecznym. Ulice Legionów, Gdańskiej, Próchnika są enklawami dysfunkcyjnych rodzin, niekiedy patologii, co narzuciło szereg zadań związanych ze społeczną misją kulturalną, zawartą w powyższej strategii prowadzenia placówki.

Ponadto, ul. Piotrkowska w okolicach Placu Wolności, to centralny trakt rozrywkowy i turystyczny. Niezwykle istotne jest tu sąsiedztwo trzech miejskich teatrów: Nowego, Powszechnego i Teatru Lalek Arlekin w Łodzi. Razem z AOIA mogą tworzyć teoretycznie centrum teatralne miasta - **łódzki, mały Broadway**, gdzie zawodowe spotyka się z offem. Bez konkurencji, a ze zróżnicowaną i zaskakującą ofertą dla widzów. Z wspólną promocją i wzajemnym wspieraniem na rzecz komfortu widzów i atrakcyjności dzielnicy. Również tę potencjalną możliwość akcentuje stworzona wizja z rozbudowanym repertuarem artystycznym.

Przedstawioną wizję placówki chciałabym przeprowadzić z pełnym zaangażowaniem. Mam bardzo głębokie poczucie misji prowadzenia placówki kulturalnej, która w moim odczuciu zawsze musi mieć ponadambicjonalny i ponadegoistyczny - nadrzędny powód działania. Nośnikiem powodu jest człowiek. Ja niosę w sobie chęć dzielenia się tym, co dostałam w sztafecie ludzi kultury, którzy edukując - ratowali dzieci z podwórek.

Anna Cimach

